

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel
عدالة المركز القانوني لحقوق الأقلية العربية في إسرائيل
عدالة המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

26.8.07

לכבוד

חברי הועדה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון 2006:

השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד

פרופ' רות גביזון

פרופ' יחזקאל דרור

אלוף (במיל.) ד"ר חיים נדל

אלוף (במיל.) מנחם עינן

ת.ד. 34399

ירושלים מ. 91343

ובפקס: 03-7450820

שלום רב,

**הנדון: בקשה לביטול השלכות ההיערכות והתנהלות הדרג המדיני ומערכת הבטחון על היישובים
הערביים בצפון במהלך מלחמת לבנון השנייה**

הרינו לפנות אליכם בשם "עטאא" – המרכז הערבי ליעוץ והדרכה במצבי חירום, בבקשה לבדוק, לחקור ולקבוע ממצאים ומסקנות בכל הנוגע להשלכות התנהלות הדרג המדיני ומערכת הבטחון על היישובים הערבים בצפון במהלך מלחמת לבנון השנייה כדלקמן:

1. בהתאם לכתב המינוי שקיבלה הועדה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון 2006 בראשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד (להלן: "ועדת וינוגרד") מהממשלה, הוטל על הועדה לבדוק את ההיערכות והתנהלות הדרג המדיני ומערכת הבטחון בנוגע למכלול ההיבטים של המערכה בצפון שהחלה בתאריך 12.7.06 והסתיימה בתאריך 14.8.06. בין היתר, הוטל על ועדת וינוגרד לבדוק ולקבוע ממצאים ומסקנות באשר להיערכות מערכת הבטחון מול האיום מלבנון וכן ניהול הלחימה והפעלת הכוחות ובכללם פיקוד העורף והמערכים המסייעים והתומכים במהלך המלחמה לרבות הליך קבלת ההחלטות במהלך מלחמת לבנון השנייה.

3. מלחמת לבנון השנייה השפיעה לאין ערוך על כל תושבי חיפה והצפון הן מבחינת הנזקים הגופניים שנגרמו לנפגעים ולמשפחותיהם (5,091 נפשות שנפצעו ו- 52 תושבים נהרגו) והן מבחינת נזקים רכושיים שנגרמו לרכוש הפרטי והעסקי עקב נפילת 3,970 טילים בשטחי חיפה והצפון.
4. התמודדות כלל האזרחים עם מלחמת לבנון השנייה והנזקים שנגרמו בעקבותיה נתקלו בקשיים רבים לאור הכשלים החמורים שנתגלו בהתנהלות פיקוד העורף, היערכותו ותפקודו במהלך מלחמת לבנון השנייה. דו"ח מבקר המדינה בעניין "היערכות העורף ותפקודו במלחמת לבנון השנייה" שיצא במהלך חודש יולי 2007, הצביע על כשלי היערכות לטיפול בעורף במהלך המלחמה והכשלים בהיערכות משרדי הממשלה השונים באספקת שירותים ציבוריים שונים לתושבי חיפה והצפון, כגון: היערכות המשטרה ומשרד הפנים; הטיפול בחומרים מסוכנים, היערכות שירותי ההצלה והכבאות, שירותי הבריאות והרווחה; שירותי הדואר, הבנקים והתחבורה ומוכנות השלטון המקומי בהיערכות לעתות חירום.
5. אולם, התמודדות התושבים הערבים המתגוררים ביישובים הערבים היתה ייחודית, שכן כשלי היערכות העורף ביישובים הערבים היו חמורים יותר. כך למשל התברר, כי במרבית היישובים הערבים קיים מחסור במיגון ובמקלטים, בשירותי כבאות, שירותי הבריאות ובריאות הנפש, אזעקות ושירותי הרווחה. מחסור זה ביישובים הערבים עולה גם מדו"ח מבקר המדינה שהוזכר לעיל.
6. לאחרונה, הוציא מרכז עטאא - המרכז הערבי לייעוץ והדרכה במצבי חירום (להלן: "מרכז עטאא") את "דו"ח נזקי גוף, רכוש ונפש במלחמת ישראל השנייה בלבנון 2006". מרכז עטאא, הינו קואליציה של ארגונים ערבים אשר הוקמה במהלך מלחמת לבנון השנייה וזאת ביוזמתה של אגודת הגליל – האגודה הערבית הארצית למחקר ושירותי בריאות. מרכז עטאא הוקם במטרה לספק ייעוץ והדרכה בכל הנוגע לנזקי רכוש, גוף ונפש שנגרמו לציבור האוכלוסייה הערבית אשר נפגעו בעקבות מלחמת לבנון השנייה.
7. דו"ח מרכז עטאא נכתב במטרה להבין ולתעד את תפקיד השלטון המרכזי, השלטון המקומי, הארגונים הלא ממשלתיים בצל מלחמת לבנון השנייה ואת רמת מוכנותה של האוכלוסייה הערבית בישראל למצבי חירום והנזקים שנגרמו לה בעקבות מלחמת לבנון השנייה. הדו"ח מבוסס על סקר אשר נערך בקרב 24 רשויות מקומיות ערביות מהצפון ומחיפה אשר נפגעו מטילים במהלך מלחמת לבנון ובקרב 1,129 נפשות המתגוררים ברשויות אלו. ממצאי הדו"ח אוששו את חולשת האוכלוסייה הערבית ביישובים הערבים בצפון והקשיים שעברו עליהם בלהתמודד עם מלחמת לבנון השנייה. כך למשל, בנוסף למחסור באמצעי מיגון והשירותים הציבוריים למיניהם, נתקלו התושבים הערבים בקשיים נוספים שהתבטאו בקשיים לנגישות

למידע; קשיים במציאת מגורים חלופיים מחוץ ליישובי מגוריהם וקשיים באספקת מזון במהלך המלחמה.

== רצ"ב לנוחיותכם העתק מדו"ח מרכז עטאא (6 עותקים).

8. בנוסף, במהלך מלחמת לבנון השנייה, הקים משרד הבטחון בסיסים צבאיים ארעיים בתוך היישובים הערבים והוצבו מתקנים צבאיים למיניהם מהם נורו טילים אל מעבר לגבול לבנון. הצבת מתקנים אלו, העצימו את הפגיעה והמטרד של התושבים הערבים ביישובים אלו וחשפו את התושבים לסכנה מוגברת כתוצאה מניסיון חיזבאללה לפגוע בבסיסים ובמתקנים הצבאיים.

9. לאור האמור לעיל, נבקש שתחקרו את השפעת התנהלות מערכת הבטחון במהלך מלחמת לבנון השנייה בכל הנוגע ליישובים הערבים בנוגע להיערכות למיגון והבטחת היישובים הערבים.

בכבוד רב,
סאוסן זהר, עורכת-דין